

NAČRT RAVNANJA Z ODPADKI

Kazalo:

NAČRT RAVNANJA Z ODPADKI	1
Kazalo:	1
1. Seznam odpadkov iz zdravstva in drugih odpadkov, ki nastajajo v domu	2

Pripravili:
Alenka Vipavec Mahmutović

Odobril:
Valerija Lekič Poljšak

• OPIS ODPADKOV IZ ZDRAVSTVA, ki jih obravnava uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njimi povezanih raziskavah (Ur. L. RS, št.89/ 2008	2
• DRUGI ODPADKI, ki jih obravnava	3
• Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15).....	3
• Uredba o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Uradni list RS, št. 70/08), ...	3
2. Vrste odpadkov.....	4
3. Načini ločevanja posameznih vrst odpadkov.....	6
4. Začasno skladiščenje odpadkov	7
4.1 Trdi infektivni odpadki - ostri predmeti	7
4.2 Mehki infektivni odpadki- obvezilni material (180103)	7
4.3 Odpadki, pri katerih se zaradi preprečevanja okužbe ne zahteva posebno ravnanje (18 01 04).....	7
4.4 Zdravila	7
4.5 Inkontinenčni pripomočki	8
4.6 Aspirat	8
4.6 Organski odpadki	8
4.7 Mešani komunalni odpadki	8
4.8 Karton in papir	9
4.9 Baterije	9
5. Zbiranje, sortiranje in transport umazanega perila	9
5.1 Domsko perilo	9
5.2 Osebno perilo stanovalcev	9
6. Vzdrževanje in čiščenje zbiralnic odpadkov.....	10
7. Vodenje evidenc o oddaji odpadkov	10
8. Ukrepi pred negativnimi vplivi odpadkov na okolje in ljudi	10
9. Izobraževanje zaposlenih.....	11
11. Odgovorna oseba	11
12. Terminski plan izvajanja Načrta ravnanja z odpadki.....	11
13. Obdobje izdelave Načrta ravnanja z odpadki	12

1. Seznam odpadkov iz zdravstva in drugih odpadkov, ki nastajajo v domu

- OPIS ODPADKOV IZ ZDRAVSTVA, ki jih obravnava uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njimi povezanih raziskavah (Ur. L. RS, št.89/ 2008

ODPADKI IZ ZDRAVSTVA OPIS ODPADKA	klasifikacijska številka	Naziv odpadka
Ostri predmeti, ki niso infektivni (npr. odrabljeni, poškodovani	18 01 01	Ostri neinfektivni predmeti

kirurški inštrumenti, igle, ki ne pridejo v stik s človekom...)		
Ostri in mehki odpadki, ki z vidika preventive pred infekcijo zahtevajo posebno ravnanje pri zbiranju in odstranitvi-pridejo v stik s človekom, njegovimi telesnimi tekočinami	18 01 03	Odpadki, pri katerih se zaradi preprečevanja okužbe zahteva posebno ravnanje pri zbiranju in odstranitvi-infektivni odpadki
Npr. mavčni povoji, oblačila za enkratno uporabo, staničevina, brizge, rokavice...	18 01 04	Odpadki, ki z vidika preventive pred infekcijo ne zahtevajo posebnega postopka obdelave-Nenevarni odpadki iz zdravstva
	18 01 06	Kemikalije, ki vsebujejo nevarne snovi
	18 01 07	Kemikalije, ki niso zajete v 18 01 06
	18 01 08	Odpadna citotoksična in citostatična zdravila
	18 01 09	Druga zdravila

- **DRUGI ODPADKI, ki jih obravnava**
- **Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15)**
- **Uredba o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Uradni list RS, št. 70/08),**
- **Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (Uradni list RS, št. 39/10),**

DRUGI ODPADKI	klasifikacijska številka	nastajanje odpadkov
papir in karton	20 01 01	pri razpakiranju dobavljenih artiklov
organski kuhinjski odpadki	20 01 08	pri pripravi hrane v kuhinji ostanki hrane
jedilno olje in maščobe	20 01 25	pri pripravi hrane v kuhinji
mešani komunalni odpadki	20 03 01	v vseh sobah in pisarnah
Papir in karton	20 01 01	
steklo	20 01 02	
tekstil	20 01 11	
Alkalne baterije in manometri	16 06 04	v vseh sobah in pisarnah
Tiskarske kartuše		V pisarnah
Plastična embalaža	15 01 02	v vseh sobah in pisarnah
Papirna in kartonska embalaža	15 01 01	v vseh sobah in pisarnah

Pripravili:
Alenka Vipavec Mahmutović

Odobril:
Valerija Lekič Poljšak

Steklena embalaža	15 01 07	v vseh sobah in pisarnah
Mešana embalaža	15 01 06	v vseh sobah in pisarnah

2. Vrste odpadkov

ODPADKI IZ ZDRAVSTVA

- **Ostri predmeti neefektivni: klasifikacijska številka: 18 01 01**

Ostri predmeti, s katerimi se lahko poškodujemo in niso bili v stiku človekom: igle (brizga je 18 01 04), igle za šivanje, skalpeli, lancete, škarje, žage, razbito steklo, stekelca za mikrosporiranje. Odlagamo jih v namenske zbiralnike za ostre predmete z oznako 18 01 01

- **Odpadki pri katerih se zaradi preprečevanja okužbe zahteva posebno ravnanje pri zbiranju in odstranitvi - infektivni (kužni): (18 01 03)/medicinska sestra (ostri in mehki)**

Odpadki so kužni v primerih, ko odstranjeni obvezilni material vsebuje več kot 100 ml krvi ali gnoja se ga odvrže v namensko vrečko za odlaganje infektivnih odpadkov. Zbiramo in sortiramo jih na mestu nastanka. Odstranjujemo jih 1x dnevno oziroma po potrebi,začasno skladiščenje poteka znotraj zavoda v zato namenjenem prostoru.

Infektivne odpadke odvaža in dezinficira zunanji izvajalec. Na transportne posode se namesti identifikacijska nalepka s podatki o vrsti, količini, mestu nastanka in datumu oddaje odpadkov. Evidenčni list o ravnanju z odpadki v skladu s predpisom izpolni elektronsko prevzemnik odpadkov, ki ureja ravnanje z odpadki (Uredba o ravnanju z odpadki., Ur. L. RS, št.89/ 2008).

Mehki: Na vozu za posege imamo nameščeno rumeno vrečo, v katero sproti med izvajanjem posega odlagamo obvezilni in preostali material, ki je kontaminiran

- **Odpadki, pri katerih se zaradi preprečevanja okužbe ne zahteva posebno ravnanje (18 01 04)/ medicinska sestra (ostri in mehki)**

Mehki: Na vozu za posege imamo nameščeno belo vrečo, v katero sproti med izvajanjem zdravstvenega posega odlagamo obvezilni in preostali material, ki ni kontaminiran.

➤ **Nenevarni odpadki ki nastajajo v zdravstvu so:**

- infuzijske sisteme brez igel,
- brizgalke brez igel,
- žilne in ne žilne katetre,
- črevesne razbremenilne in prehranjevalne cevke,
- drenažne cevke,
- cevke za aspiracijo, endotrahealni tubusi,
- izpraznjene urinske in aspiracijske vrečke,
- nekrvav in negojen obvezilni material,
- tampone zložence (nekrvave),
- maske, kape, rokavice, halje, predpasnike,
- papirnate brisače, staničevino,

Le te odlagamo v za to namenjeno belo vrečo. Skladiščimo v za to namenjene vreče (rdeče, roza) začasni zbiralnici odpadkov. Vreče so posebej označene z vrsto odpadka in datumom nastanka. Evidenčni list o ravnanju z odpadki v skladu s predpisom izpolni elektronsko prevzemnik odpadkov, ki ureja ravnanje z odpadki (Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njimi povezanih raziskavah ;Ur. L. RS, št.89/ 2008: Uredba o ravnanju z odpadki., Ur. L. RS, št.89/ 2008).

Pri bolnikih s tuberkulozo, pljučno kugo, SARS-om in hemoragičnimi mrzlicami so ti odpadki kužni.

Opomba: odpadki, označeni z * so nevarni odpadki

• **Odpadna zdravila (18 01 09) / medicinske sestre in odgovorna sestra za izdajo zdravil**

Zdravila, ki jim je potekel rok uporabe (neuporabna) shranimo v za to predpisano embalažo (zabojniku). Zdravila naj bodo v originalno stični ovojnini ali drugi ovojnini. Pripravimo poseben seznam skupaj z evidenčnim listom oddamo zunanjemu pooblaščenemu izvajalcu. Evidenčni list o ravnanju z odpadki v skladu s predpisom izpolni elektronsko prevzemnik odpadkov, ki ureja ravnanje z odpadki (Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri

opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njimi povezanih raziskavah ;Ur. L. RS, št.89/ 2008: Uredba o ravnanju z odpadki., Ur. L. RS, št.89/ 2008).

d) Mešani komunalni odpadki (20 03 01)/ čistilke in bolničarke

V sobah stanovalcev in sanitarnih prostorih ter skupnih prostorih enkrat na dan (dopoldan) in po potrebi tudi popoldan izpraznimo koše (črne/ sive barve) .

Odpadki se zbirajo v veliki (črne/ sive barve) (HDPE 700 x 1000 mm x 20µm), ki je nameščena na čistilnem vozu. Polno (2/3 prostornine) zavežemo in jo odložimo v izplakovalnico, ki je namenjeno začasnemu shranjevanju odpadkov. Odvažamo jih 2x na dan v zbiralnico odpadkov pred domom.

e) Plastična embalaža (15 01 02)

f) Kartonska embalaža (15 01 01)

g) Steklana embalaža (15 01 07)

h) Alkalne baterije, manometri (16 06 04)

i) Kuhinjski organski odpadki (20 01 08)

j) Jedilno olje in maščobe (20 01 25)

k) Tekstil (20 01 11)

3. Načini ločevanja posameznih vrst odpadkov

Odpadki se na mestu nastajanja odlagajo v vreče ali posode, ki so namenjene shranjevanju odpadkov, ločeno po vrstah iz seznama odpadkov, in sicer:

- **nenevarni odpadki** se zbirajo v plastičnih neprepustnih vrečah, ki so pritrjene na vozičkih za nego oziroma na čistilnih vozičkih
- **ostri predmeti** se zbirajo v posebni plastični posodi rumene barve, ki se začasno hrani v ambulanti
- **infektivni odpadki** se zbirajo v plastičnih neprepustnih vrečah, ki so pritrjene na vozičkih za preveze.

- **Odpadki, pri katerih se zaradi preprečevanja okužbe ne zahteva posebno ravnanje (18 01 04)/ medicinska sestra (ostri in mehki) se zbirajo v plastičnih neprepustnih vrečah ki so pritrjene na vozičkih za preveze.**

Odpadna embalaža se zbira ločeno od odpadkov iz zdravstva.

4. Začasno skladiščenje odpadkov

4.1 Trdi infektivni odpadki - ostri predmeti

Se odvrže v rumene zbiralnike za ostre predmete, ki se začasno hranijo v ambulanti, tasah za odvzem ter aplikacijo s.c i.m.,i.v.,terapije. Polne transportne posode z zbiralniki za ostre predmete odvaža pooblaščen zunanji izvajalec. Na transportne posode se namesti identifikacijska nalepka s podatki o vrsti, količini, mestu nastanka in datumu oddaje odpadkov (180101, 180103). Evidenčni list o ravnanju z odpadki v skladu s predpisom izpolni elektronsko prevzemnik odpadkov, ki ureja ravnanje z odpadki (uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njimi povezanih raziskavah ;Ur. L. RS, št.89/ 2008: Uredba o ravnanju z odpadki., Ur. L. RS, št.89/ 2008).

4.2 Mehki infektivni odpadki- obvezilni material (180103)

4.3 Odpadki, pri katerih se zaradi preprečevanja okužbe ne zahteva posebno ravnanje (18 01 04)

4.4 Zdravila

Zdravila, ki jim je potekel rok uporabe se shrani v zabojnik, ki je nameščene v skladiščnem prostoru. Na transportne posode se namesti identifikacijska nalepka s podatki o vrsti, količini, mestu nastanka in datumu oddaje odpadkov Evidenčni list o ravnanju z odpadki v skladu s predpisom izpolni elektronsko prevzemnik odpadkov, ki ureja ravnanje z odpadki (uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njimi povezanih raziskavah ;Ur. L. RS, št.89/ 2008: Uredba o ravnanju z odpadki., Ur. L. RS, št.89/ 2008).

4.5 Inkontinenčni pripomočki

Pri zdravstveni negi in oskrbi stanovalcev se uporablja negovalne vozičke na katerih so nameščene črne vreče za enkratno uporabo namenjene odlaganju inkontinenčnih pripomočkov. Polne vreče z inkontinenčnimi pripomočki se začasno hranijo v oddelčnih izplakovalnicah na vsakem oddelku. Večkrat dnevno delavci zunanjega izvajalca vreče transportirajo z vozičkom namenjenim za odvoz smeti do pres kontejnerja, kjer se odložijo in dnevno stiskajo. Odvoz pres kontejnerja izvaja zunanji izvajalec.

4.6 Aspirat

Posoda s poaspiriranim materialom se napolni do 100 ml in izprazni v sanitarnih prostorih v sobi stanovalca. Posoda in WC školjka se po izpraznjenju razkuži in mehanično očisti.

Aspiracijske cevke, rokavice in morebiten ostali material se odloži v koš, ki je nameščen ob aspiratorju. Poln koš se z zaščitno vrečko vred odvrže v koše za zbiranje odpadkov ki z vidika preventive pred infekcijo ne zahtevajo posebnega ravnanja (18 01 04).

4.6 Organski odpadki

Organske odpadke se pri pobiranju posode po obrokih sortira v plastične posode s pokrovom. Tako sortirane odpadke se odpelje v kuhinjo.

Organske odpadke v skladu s Pravilnikom o ravnanju z organskimi odpadki (UR L št.103/ 11) in Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom (Uradni list RS, št. 39/10), odstranjuje zunanji pooblaščen izvajalec sicer 2x tedensko v 50 literskem sodu.. Na transportne posode se namesti identifikacijska nalepka s podatki o vrsti, količini, mestu nastanka in datumu oddaje odpadkov. Evidenčni list o ravnanju z odpadki v skladu s predpisom izpolni elektronsko prevzemnik odpadkov, ki ureja ravnanje z odpadki (Uredba o ravnanju z odpadki).

4.7 Mešani komunalni odpadki

Smeti se odlaga v koše z zaščitnimi vrečkami. Le ti so nameščeni na vseh mestih nastanka odpadkov (sobe stanovalcev, sanitarni prostori, kopalnice, skupni prostori, hodniki, delovni prostori osebja). Manjše koše se prazni v večje koše z zaščitnimi vrečkami, ki so nameščeni na vozovih za čiščenje. Polne vreče se začasno shranjuje v izplakovalnicah.

Te vreče vsakodnevno pobira in odnaša zunanji izvajalec v pres kontejner kjer se odložijo in dnevno stiskajo. Odvoz pres kontejnerja izvaja zunanji izvajalec.

4.8 Karton in papir

Kartoni se začasno hranijo pri vzdrževalcu, ki jih odvažajo na Dinos.

4.9 Baterije

Neuporabne baterije se začasno hranijo v posebni škatli pri vzdrževalcu. In se vračajo dobavitelju.

5. Zbiranje, sortiranje in transport umazanega perila

5.1 Domsko perilo

Umazano posteljno perilo negovalno osebje odlaga direktno v tekstilne barvne vreče za večkratno uporabo, ki so nameščene na negovalnih vozičkih.

Vse vreče za perilo do transporta počakajo v za to namenjenih transportnih vozičkih, le ti se nahajajo v oddelčnih izplakovalnicah. Vreče se nato trikrat dnevno z vozičkom za umazano perilo odpelje v zbiralnico za umazano perilo v pritličju doma. Voziček se dnevno očisti in razkuži.

5.2 Osebno perilo stanovalcev

Pokretni stanovalci zbirajo perilo v vreče in jih enkrat tedensko oddajo v pralnico. V primeru, da je osebno perilo z ostanki telesnih tekočin in izločkov se vreče dnevno odnašajo v zbiralnico umazanega perila.

Pri nepokretnih stanovalcih zbirajo umazano osebno perilo v vreče delavci zdravstvene nege in oskrbe, vreče se sproti odnašajo v zbiralnico umazanega perila. Vse perilo se dnevno odpelje pralnico.

Suho in zlikano, sortirano perilo nepokretnih stanovalcev pospravijo delavci doma.

6. Vzdrževanje in čiščenje zbiralnic odpadkov

- Začasne zbiralnice umazanega perila in odpadkov, vozički za transport odpadkov in dvigalo se čistijo v skladu z načrtom čiščenja.
- Posode, v katerih so deponirani infektivni odpadki, se ne čistijo, ampak se oddajo pooblaščenemu zbiralcu teh odpadkov in se zamenjajo z novimi.
- Pres kontejner čisti pooblaščen izvajalec ob vsakem praznjenju kontejnerja na lokaciji regijske deponije.
- Posode za organske odpadke čisti pooblaščen zbiralec odpadkov.

7. Vodenje evidenc o oddaji odpadkov

Po vsaki oddaji odpadkov prevzemnik posreduje izpolnjen evidenčni list in količine prevzetih odpadkov po frakcijah. Letno se posreduje količina vseh frakcij Ministrstvo za okolje; Agenciji Republike Slovenije za okolje do 31.03. za preteklo leto.

Evidenčni liste, shranjuje in vodi evidenco količine odpadkov vodja splošne kadrovske službe..

8. Ukrepi pred negativnimi vplivi odpadkov na okolje in

ljudi

Odpadki se:

- na mestu njihovega nastanka odlagajo v posode ali vreče, ki so izdelani iz materialov, ki preprečujejo ogrožanje okolja in zdravje ljudi, ločeno po vrstah iz seznama odpadkov
- shranjujejo in začasno skladiščijo v posodah ali vrečah, v ločenih prostorih oziroma v kontejnerjih,
- ne mešajo z drugimi odpadki oziroma ne mešajo med seboj,
- redno oddajajo pooblaščenim zbiralcem v vrečah ali posodah.

9. Izobraževanje zaposlenih

Ravnanje z odpadki mora biti sestavni del vsakoletnega programa izobraževanja delavcev.

Ravnanju z odpadki je potrebno nameniti ustrezno pozornost tudi na rednih delovnih sestankih delavcev zdravstveno negovalne službe in delavcev službe prehrane.

11. Odgovorna oseba

Odgovorna oseba za ravnanje z odpadki v zdravstvu je Diplomirana medicinska sestra.

Naloge odgovorne osebe so, da zagotovi:

- da se odpadki iz zdravstva prenašajo in prevažajo v posodah in vrečah, ki so namenjene shranjevanju odpadkov iz zdravstva,
- da se odpadki iz zdravstva na mestu njihovega nastajanja odlagajo v posode ali vreče, katerih materiali zagotavljajo varno shranjevanje brez nevarnosti za ogrožanje okolja in zdravja ljudi,
- da se odpadki iz zdravstva ne mešajo z drugimi odpadki oziroma ne mešajo med seboj, če gre za različne vrste odpadkov iz seznama odpadkov iz zdravstva,
- da se odpadki začasno skladiščijo v zato namenjenih prostorih oziroma priročnih zabojnikih in da se zagotovi njihovi čiščenje in vzdrževanje
- da se zagotavlja redna oddaja oziroma odvoz odpadkov pooblaščenim zbiralcem odpadkov,

2. Skrb za vsakodnevno izvajanje začasnega skladiščenja ter redno oddajanje odpadkov zbiralcem odpadkov se iz operativnih razlogov porazdeli med naslednje delavce:

- za infektivne odpadke in zdravila je zadolžena medicinska sestra
- za organske kuhinjske odpadke in odpadno jedilno olje je zadolžen DKP
- za pres kontejner, odpadni papir in karton ter odpadne baterije je zadolžen vodja tehnične službe.

12. Terminski plan izvajanja Načrta ravnanja z odpadki

V letu 2018 smo poleg rednega izvajanja nalog iz Načrta ravnanja z odpadki posebno pozornost namenili naslednjim nalogam:

- dopolnitvi oziroma izboljšanju sistema evidentiranja oddaje odpadkov
- dograditvi sistema odgovornosti pri operativnem ravnanju z odpadki

13. Obdobje izdelave Načrta ravnanja z odpadki

Načrt ravnanja z odpadki je izdelan za obdobje štirih let (2018 – 2022).

V primeru razširitve dejavnosti Doma, spremembe organizacije dela ali drugih razlogov je potrebno Načrt ravnanja z odpadki ustrezno korigirati oziroma ažurirati.